

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami

1. Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy tj. okres **od dnia 1 listopada do dnia 31 października** następnego roku kalendarzowego.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami **do dnia 31 sierpnia**, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje **do dnia 30 listopada**.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie **od dnia 1 września do dnia 31 października**, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc wrzesień następuje **do dnia 31 grudnia**.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia **1 listopada** do dnia **31 grudnia** danego roku, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego dnia **lutego następnego roku**.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka;
- 3) osobie uczącej się.

Kryterium dochodowe uprawniające do zasiłku rodzinnego

- 1) zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**,
- 2) w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.
- 3) w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w pkt 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a.

a) w przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa w pkt 3, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w pkt 3, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny,

b) łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w pkt 3, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w artykułach ustawy o świadczeniach rodzinnych dotyczących: dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka, dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej i dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego, tj. urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania podzielonych przez 12,

c) w przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z obowiązującymi przepisami, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

d) w przypadku osoby uczącej się przepisy stosuje się odpowiednio.

4) w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w którym dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

5) natomiast w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawa do świadczeń rodzinnych.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

1) 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,

2) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

3) zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego miesięcznie od 1 listopada 2016 r. wynosi:

- 1) **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 2) **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 3) **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
- 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:
  - rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
  - ojciec dziecka jest nieznanym,
  - powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
  - sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka,
- 6) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach
- 7) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

2. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka,
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3) samotnego wychowywania dziecka,
- 4) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,

- 6) rozpoczęcia roku szkolnego,
- 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Uwaga! Prawo do dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje pod warunkiem, że na dziecko przysługuje zasiłek rodzinny. Dodatki do zasiłku rodzinnego nie przysługują, jeżeli nie przysługuje zasiłek rodzinny na dane dziecko, choćby spełnione zostały warunki wymagane do przyznania dodatku.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

- 1) przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka
- 2) przysługuje w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia
- 3) przysługuje jednorazowo, w wysokości **1.000,00 zł**
- 4) w przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko,
- 5) dodatek przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

1) przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- a) 24 miesiące kalendarzowych;
- b) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem
uc) 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) przysługuje w wysokości **400,00 zł** miesięcznie;

3) kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

Dodatek nie przysługuje osobie, jeżeli:

- 1) bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego pozostawała w stosunku pracy

przez okres krótszy niż 6 miesięcy;

2) podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, która uniemożliwia sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;

3) dziecko zostało umieszczone w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki, przez więcej niż 5 dni w tygodniu, oraz w innych przypadkach zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem;

4) w okresie urlopu wychowawczego korzysta z zasiłku macierzyńskiego,

5) korzystanie ze świadczenia rodzicielskiego,

6) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego do okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia prawa do dodatku zalicza się okres zatrudnienia na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

1) przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznan,

- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;

2) dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją;

3) od 1 listopada 2016 r. dodatek przysługuje w wysokości **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00 zł** na wszystkie dzieci;

4) w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,00 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

1) przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka;

2) od 1 listopada 2016 r. dodatek przysługuje w wysokości **95,00 zł** miesięcznie na trzecie i na następane dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

1) przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub

kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności;
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o **umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności**;

2) dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia

110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

1) przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego;

2) **dodatek przysługuje raz w roku**, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, w wysokości **100,00 zł** na dziecko;

3) wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny.

5) **wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.**

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

1) przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości **113,00 zł** miesięcznie na dziecko albo;

- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości **69,00 zł** miesięcznie na dziecko;

2) dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Wymagane dokumenty

Do wniosku o przyznanie zasiłku rodzinnego należy dołączyć odpowiednio:

1. Karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywatele państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

2. zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące każdego członka rodziny;

3. zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o:

a) formie opłacanego podatku,

b) wysokości przychodu,

c) stawce podatku,

d) wysokości opłaconego podatku w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (**dotyczy osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w formie ryczałtu ewidencjonowanego, karty podatkowej**)

4. Zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych:

a) prawomocne orzeczenie sądu rodzinnego stwierdzające przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka,

b) prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację,

c) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka,

d) zaświadczenie albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły lub szkoły wyższej,

e) zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o okresie, na który został udzielony urlop wychowawczy, oraz o okresach zatrudnienia,

f) inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia rodzinnego będącego przedmiotem wniosku.

5. Dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:

a) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;

b) umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,

c) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,

d) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,

e) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,

f) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem:

-zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub

-informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,

g) dokument określający datę utraty dochodu oraz wysokość utraconego dochodu,

h) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był osiągany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,

i) dokument określający wysokość dochodu uzyskanego przez członka rodziny z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty - w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

6.Odpis zupełny lub skrócony aktów zgonu rodziców lub odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem zobowiązujących do alimentów.

7.Odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka - w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko.

8.Odpis zupełny aktu urodzenia dziecka - w przypadku gdy ojciec jest nieznan.

9.Odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne.

10.Odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka.

11.Odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka.

12.Orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka.

13.Inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego.

Do wniosku o dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznaniu zasiłku rodzinnego)

- zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego;
- zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym;
- inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Do wniosku o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze przyznania zasiłku rodzinnego)

- kopię skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka lub
- aktualny odpis zupełny aktu urodzenia dziecka w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan lub
- odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców
- osoba ucząca się musi dostarczyć kopie skróconych aktów zgonu rodziców.

Do wniosku o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka

---

niepełnosprawnego należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznanie zasiłku rodzinnego)

- orzeczenie o niepełnosprawności lub
- orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności lub
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Do wniosku o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznanie zasiłku rodzinnego)

- zaświadczenie ze szkoły potwierdzające kontynuowanie nauki - w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia lub oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły;

Do wniosku o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznanie zasiłku rodzinnego)

- zaświadczenie szkoły albo oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły poza miejscem zamieszkania,
- zaświadczenie albo oświadczenie potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Do wniosku o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego należy dołączyć:

- wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,

Przy ubieganiu się o zasiłek pielęgnacyjny w związku z niepełnosprawnością:

- 1) karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- 2) orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) oświadczenie dotyczące formy wypłacania świadczeń,
- 4) inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

Przy ubieganiu się o zasiłek pielęgnacyjny w związku z ukończeniem 75 roku życia:

- 1) oświadczenie dotyczące formy wypłacania świadczeń,
- 2) inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

Do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego należy dołączyć:

- 1) wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 2) karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- 3) orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 4) zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno - wychowawczym,
- 5) oświadczenie dotyczące formy wypłacania świadczeń,
- 6) inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Do wniosku o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego należy dołączyć:(oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznanie zasiłku rodzinnego)

- 1) wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 2) karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- 3) orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 4) zaświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,
- 5) oświadczenie dotyczące formy wypłacania świadczeń,
- 6) inne dokumenty i oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego,

W przypadku ubiegania się przez wnioskodawcę o objęcie ubezpieczeniem:

1) społecznym:

a) oświadczenie o posiadanych okresach ubezpieczeniowych składkowych i nieskładkowych uprawniających do otrzymania emerytury,

2) społecznym i zdrowotnym:

a) zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego/zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej,

b) zgłoszenie danych o członkach rodziny dla celów ubezpieczenia zdrowotnego

c) zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/zgłoszenie zmiany danych.

Do wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należy dołączyć: (oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 13 w procedurze o przyznanie zasiłku rodzinnego)

1) wniosek o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,

2) zaświadczenie o pozostawaniu kobiety (matki dziecka) pod opieką medyczną od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie musi potwierdzić fakt odbycia co najmniej trzech wizyt u ginekologa - po jednej w każdym trymestrze ciąży) wystawione przez lekarza lub położną,

3) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Wniosek i załączniki do wniosku mogą być składane drogą elektroniczną wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

Wniosek i załączniki do wniosku składane za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 3a, opatruje się:

1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu albo

2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

Załączniki:

[Druki dotyczące świadczeń rodzinnych.](#)